

Universitätsbibliothek Paderborn

Gallia Vindicata, In Qua Testimoniis Exemplisque Gallicanæ Præsertim Ecclesiæ, Quæ Pro Regalia, Ac Quatuor Parisiensibus Propositionibvs A Ludovico Maimburgo, Alijsque producta sunt, Refutantur

Sfondrati, Celestino
[Ort nicht ermittelt], MDCLXXXVIII.

56. Tertia Epistola ejusdem D. Cerle ad S. D. N. Innocentium PP.

urn:nbn:de:hbz:466:1-38277

407

Sanctitatis, pacem Evangelisantis, Evangelisantis bona, speciosos pedes deosculor, ijsque in spiritu affixus peto, precórque, primò quidem mihi peccatorum omnium miserimo, deinde Collegis meis, atque in Deo parentibus, Reverendo Patri d' Aubarede, Reverendo Patri Rech vinctis in Domino, postremò cæteris Canonicis Regularibus, alijsque omnibus, carceres, exilia, vel qualescumque ærumnas pro causa Dei subeuntibus, Apostolicam Benedictionem, quæ à dextera, bonis tot operibus secunda, non potest non admodum copiosa in capita nostra dessuere.

Datum die 15. mensis Martij 1681.

Sanctitatis Vestræ

Humillimus & obsequentissimus in Christo Servus & Filius

Joannes Cerle, Presbyter ac Præcentor Ecclesiæ Cathedralis Apamiensis, nec non Vicarius Generalis & Officialis.

Documentum LVI.

Alia Epistola R.P. Cerle ad Sanctissimum Pontisseem Innocentium PP. XI.

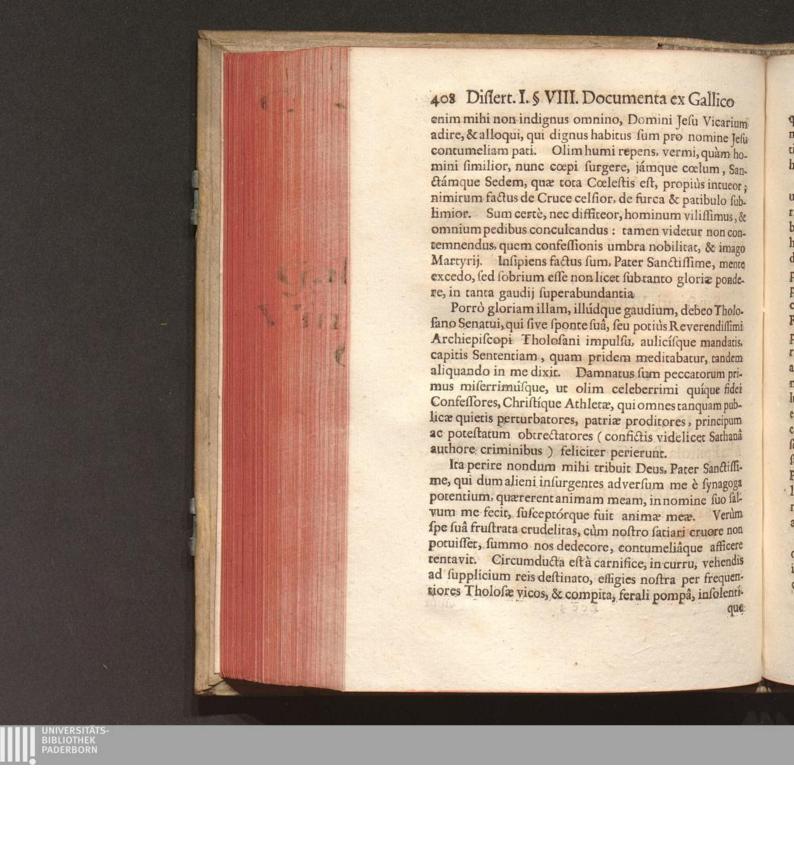
Sanctissimo Domino nostro Innocentio PP.XI.

SANCTISSIME PATER,

Post humillima Pedum Oscula.

Securior jam audaciórque, ad Vos, Sedémque Apostolicam, iterum, iterumque venio; nihil de mea tenuitate anxius, nec ita de Vestra Majestate solicitus. Videor E e è 3

que ritu; mox in celebri foro præcelsæ trabi suspensa; magnum afflicæ Religionis ludibrium! ingens serocientis impietatis trophæum! Ita Pater Sanctissime, mundo & hominibus, utinam & Angelis, spectaculum sacti sumus.

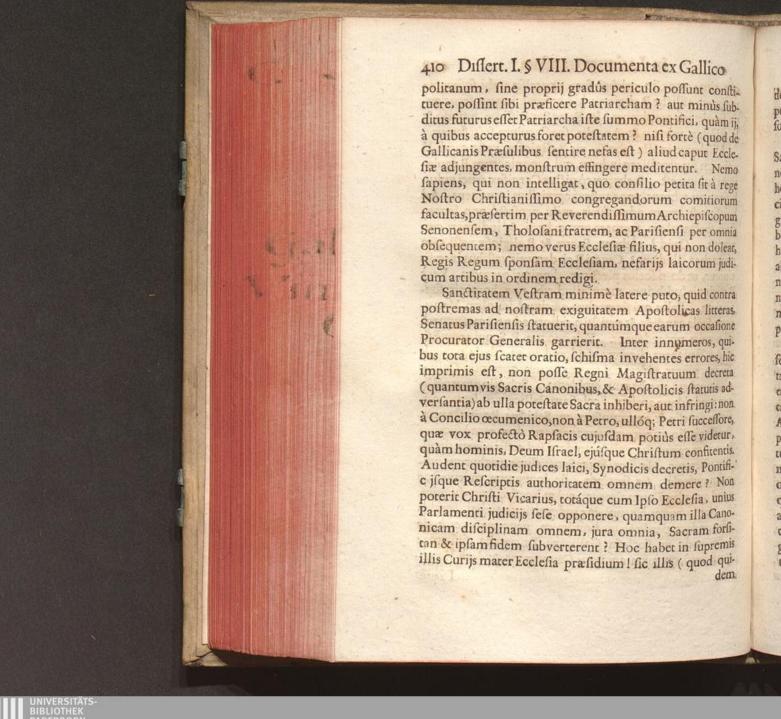
Visebatur in illa tabella, vir Religiosus, veste candida unà cum superpelliceo indutus, qui canonicorum Regularium habitus est. Stabat retrò pictus Carnifex, truci vultu, bipennem vibrans, ac genuflexi cervicibus imminens. Ad hujulmodi lætum adversarijs, mihi profectò non lugendum spectaculum, fremere omnes boni, & indignari cœ-Quid ? aiebant, Sacræ & Religiosæ vesti tam procaciter illuditur? CæteriRei demptis vestibus interficiuntur, ut dum scelus plectitur, dignitati parcatur. Verè Religionis ludibrium torum illud est, non hominis supplicium. Felix qui sic probro afficitur! ita olim Martyresin Stola candida, & amicu nitidiori, ad necemtanquam ad nuprias procedebant. Fuit quoque, P. S. qui argute simul & sapienter diceret; quidquid in ea tabula penicillus expresserat, videri sibi carum rerum, quæ intra Gallias chempestate gerebantur, emblema. Sub illo superpelliceo candidóque amictu, Ecclesiam Gallicanam latere, miferam prorfus & ærumnosam, cui Schisma Regalistarum, frictogladio, caput amputare pararet; dum eam à summo Pontifice capite suo, valido quidem, sed casso conatu divellere niteretur. Hæ funt, Pater Sanctissime, proborum omnium querelæ; sic sentiunt, sic loquuntur, quicumque apudnos plus Deum timent, quam hocfæculum diligunt.

Nemo bonus est, qui sine indignatione audiat, impios quorundam perditorum hominum, paucorum certè, de instituendo in Ecclesia Gallicana Patriarcha susurros quasi verò, qui juxta antiquos Canones, ne quidem Metro-

polita-

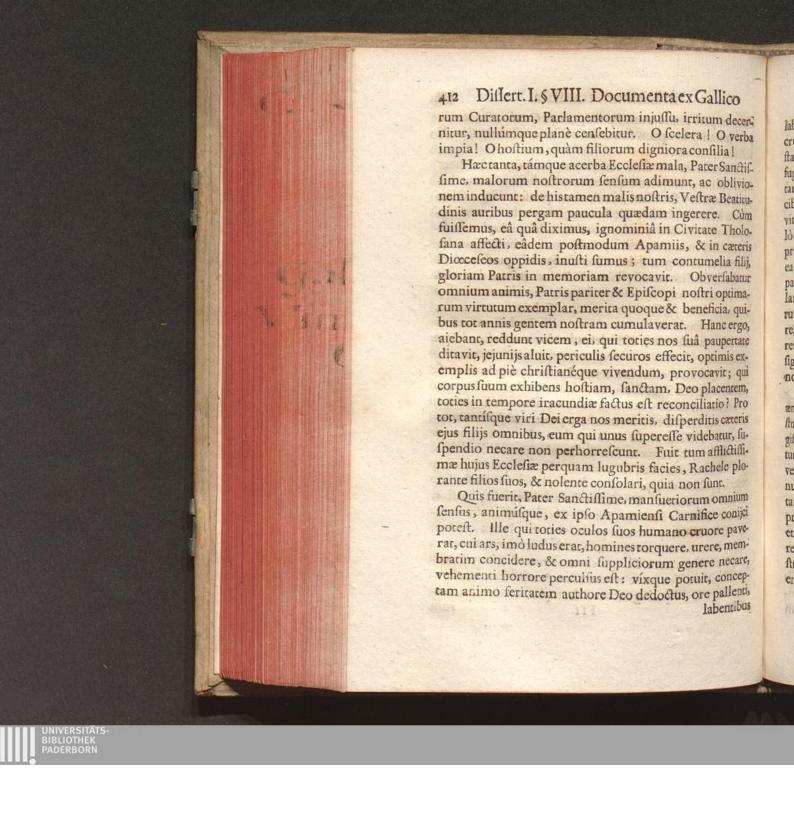
dem nuperi Aulicorum Epifcoporum Coetus acta tantopere jactant) tanquam firmisfimis fulcris æternum Christi folium innicitur.

Novissimorum sanè temporum iniquitas est, Pater Sanctissime; ut quicumque bellum Ecclesiæ inserunt, benevolentiam simulent, amicitiam præseserant. Olim hostes Ecclesia, hostes dicebantur; divexabant, non decipiebant, suo satis proditi nomine. Nunc duplex Religioni labor incumbit : nam priufquam fead hostes suos debellandos accingat, debet illos detegere; quod quidem hodie difficillimum est; cum alii Reformatores dicantur, alii vocentur tutores defenforésque ; alij aliis nominibus nuncapentur. Nondum extincto Calvinistarum bello, novum à Parlamencis exoritur. Illi Ecclesiam reformando dilacerant, isti defendendo amplectendoque præfocant.

Gloriabatur olim Lutherus, Lutherique principes affecla, se novos Propheras, novósque Apostolos à Deo extra ordinem missos, qui non solum collapsam Ecclesiam erigerent, verum etiam extinctam penitus in lucem revocarent. Nescio, an de novo quodam, & extra ordinem Apostolatu, supremæ nostræ Curiæ glorientur: illud scio, putare homines istos, sui muneris esse, antiquos Canones tueri, priscam disciplinam vindicare, labenti Ecclesia humeros supponere. Nimirum, dormit in cymba Christus, otiatur Spiritus Sanctus, Sponfa Christi consenuit, annifque fatificens, se ipsam non potest regere. Poruit quidem alias, dum juventute vigeret, dum floreret annis, Canones condere, leges ferre, sibi ipsi cavere: nunc Rectore Pædagogóque indiget, nunc est tutoribus & actoribus committenda. Quidquid egerit anus decrepita, anus delira, suo-

Eff.

labentibus genibus, tremuláque manu, effigiem nostram cruci appendere: cumque id sibi iterum iterumque præstandum intellexisset, cum Conjuge, rebusque suis, nocte fugam capeffit. Miferas terras! Infelixque folum! cui ranta feritas est, ut tædio, horrorique sit vel ipsis Carnisicibus. Abiisse hominem cum comperissent, Prætor Civitatis, Præfectusque Provinciæ, mittunt illicò, qui sedulòfugitivum quærant, inventumque vi revocent. Comprehenfusad sexagesimum circiter milliarium, negat se in eam Civitatem rediturum, in qua patibulum Innocentiæ paratur, Religioni fecuris imminet: se miserum atque calamitosum, tamen esse Catholicum; nee posse Calvinistarum more adversus Ecclesiam bellum gerere, cósque necare, quosilla falvos velit, fummâque benignitate profequeretur; vereri se Dominum Episcopum Apamiensem, fignis & virtutibus corufcantem, & suorum haud dubiè

Videtur mihi tortor ille, boni latronis constantiam amulari, qui de cruce pendens, ausus est consiteri Christum, à Scribis & Pharisais accusatum, damnatum à Magistratibus, à Regibus illusum, ab Apostolis ita, vel negatum, vel traditum, vel desertum, ut unus tantummodò inventussit, qui staret juxta crucem ejus, ne unquam de magno numero improbitas gloriaretur, aut erubescendum sibi putaret de paucitate pietas; sic nimirum, divinà disponente providentià, ut innocentiæ, non solum testimonium, sed etiam præsidium ab eis præstaretur, à quibus minus videretur exspectandum. Cujus præclarum, & à causa nostra non alienum legitur in Annalibus Ecclesiasticis exemplum.

Edinero referente, contendebat Sanctissimus Præsul

Fff 2 Anselmus

Disfert. I. & VIII. Documenta ex Gallico Anselmus, cum Henrico Anglorum Rege circa Investiga turam, & Regaliam. Mittit utérque legatos Romam, ad furnmum Pontificem Paschalem, & suum utriusque hac in re, nemine refragante, judicem: nondum enim aliud fua. ferat adulatio Christianis Regibus. Causam Anselmi, id est, Ecclesia, defendendam suscipiunt duo viri Religiosi; causam Regis, id est sæculi, tres Episcopi. Horum unus, qui præerat Ecclesiæ Norvvicensi, nomine Herebertus, exigit ab Episcopo, ne quid imposterum contra Anselmum, ejusque Ecclesiæ dignitatem, aut libertatem, cogitaret, aut faceret. Non meæ parvitatis est, Pater Sanctissime, Reverendissimos Episcopos, Dominos ac Patres meos officijadmonere sui. Optarem tamen vehementer, ut ista legissent, quos nuper in ædes suas, Illustrissimus Archiepiscopus Parisiensis, coire jussit. Maluissent profectò, Sanctitati Vestræ, pro ipsarum Ecclesiarum dignirare, tantis laboribus, tantáque gloria decertanti, gratias agere, quam de Apostolicis litteris, pari in Sanctam Sedem contemptu, ac in aulam adulatione conqueri. Utilius sibi fore putassent, Regem nostrum Christianissimum, ac nunquam satis nobis suspiciendum, precibus, & lacrymis pro extinguenda Regalia, reddendáque Apamiensi Ecclesiæ tranquillitate. adire, quam cum miseris quibusdam leguleis, de Sacrofineti Concilij Lugdunensis authoritate, summo cum ordinis sui dedecore, dubitare. Satius existimassent, Prasulis Nostri, viri (ut Sanctitas Vestra loquitur) verè Apostolici ac decoris domus Dei zelatores, amulatorésque fieri, quam ijs, qui nos, ejus filios, ad internecionem usque persequuntur, socios se, amicósque adjungere. E re sua potitis duxissent, Procuratoris Generalis Parisiensis, adversus San-2 111

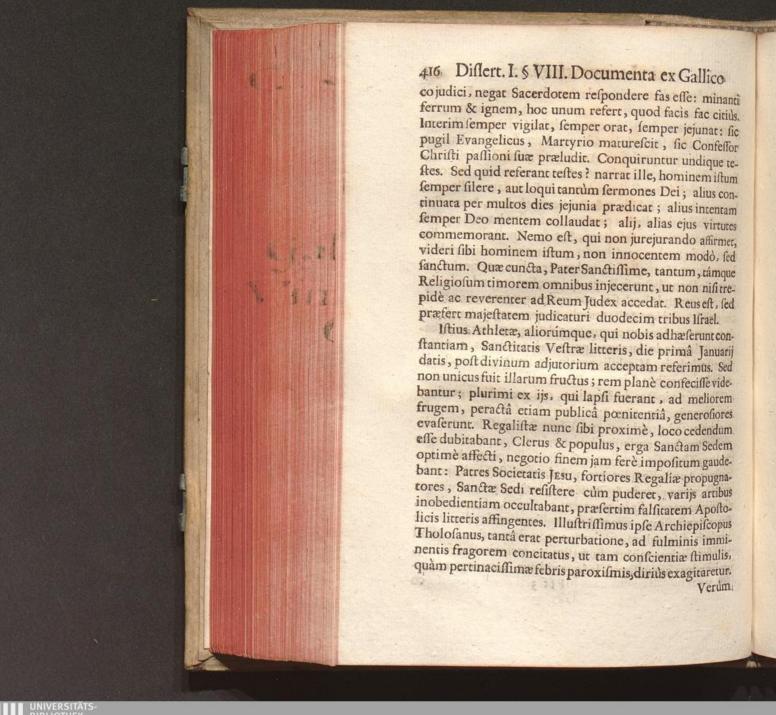
UNIVERSITÄTS-BIBLIOTHEK PADERBORN

dam Sedem adlatrantis, audaciam furorémque, Ecclefiashicis censuris comprimere, quam eum, tanquam egregium athletam, invictumque Ecclesiæ Gallicanæ libertatum vindicem, summis laudibus evehere. Sanctius denique commoditisque purassent Archiepiscopum Tholosanum, Regalistas, Regalistarumque fautores omnes, excommunicationis vinculis innodatos, & Ecclesiam audire nolentes, tanquam Ethnicos & Publicanos habere, & interim eos ad faciendos dignos pœnitentiæ fructus hortari, quam eorum patrocinium suscipere, & circa Apostolicarum litterarum formulas, cavillando, pereuntium cubitis pulvillos consuere, & malis suis indormientibus cervicalia parare. Sed benedictus sit Deus, qui ut olim in condenda, ita nuncin fervanda Ecclefia, non multos potentes, non multos nobiles, sed ignobilia mundi, & contemptibilia elegit, & ea quæ non funt, ut ea quæ funt destrueret: nunc piscatores, aliquando latrones, postremò carnifices, nominis suitestes habuit. Mirabilis prorsus in sanctis, & sanctus in omnibus operibus fuis.

Inter tos vinctos in Domino, qui pro justitia persecutionem patiuntur, unus ex nostris est, gradu tantummodò
Novicius, sed probitate, cunctisque Religiosi hominis dignis virtutibus, antiquioribus conferendus. In ejuscaput
Senatus Tholosanus diligentissimè quæstionem habet. Accusatur, Apostolicas litteras, nostraque edicta Tholosam attulisse, novo prorsus & inaudito crimine; proptereà cum
sicarijs ac parricidis in carcerem missus est. Quo in loco,
Pater Sanctissime, venerabilis Episcopi nostri dignum se
præbuit discipulum, filiúmque non degenerem. Nihil
illo simplicius, mitius, humilius, ac rursum nihil fortius,
animosius; agnus simul, leóque videtur. Interroganti Lai-

Fff 3 C

Verum, Pater Sanctissime, diuturna Sanctitatis Vestra patientia, quæ Reos ad perfectam conversionem adducere debuisset, nascens pœnitentiæ desiderium præsocavit. Reverendissimus Archiepiscopus, primum quidem sparsa de falsitate rescripti Apostolici fama, deinde aulicorum Episcoporum defensione, tum litteris à sacra Congregatione ad ipsum scriptis confirmatus est; & Sanctitatem Vestram ulterius non progressuram confidens, nos, aliósque Ecclesiæ obsequentes Clericos & laicos, sive per se, sive per Vicarium Generalem à se constitutum, usque ad exterminium persequitur. Si quis Ecclesiæ mandatis obtemperans, Confessarios quærit legitime approbatos; in strictissima vincula detruditur, aut alijs gravissimis pœnis plectitur. Non alius criminis reus est vir quidam, (ut de reliquis taceam) jam pridem in tetro carcere Apamijs distentus, quam quòd Parochum canonice institutum, ad audiendam mulieris periculofissimè decumbentis Confessionem accersisset. A Parochijs sugant Vicarios omnes piè sanctéque viventes, gregique suo sedulò invigilantes, qui tenuitatis meæ, vel potius Sanctitatis Vestræ vocem audiunt, alienósquesequi recusant: quodque vehementissimi doloris senfum auget, substituuntur perditissimi homines, quorum aliqui publice ebrij vifuntur, alij verbis obscœnis fugientes castas virgines prosequuntur, & si comprehendere nequeunt, in blasphemias prorumpunt. Nec laudabiliores funt Regalistarum mores; eorum unus cum soluta, cum conjugata alter, ita conversantur, ut toti Civitati maximo fint scandalo.

De Patribus Societatis Jesu, utinam! aut nulla mihi dicenda forent, aut bona! sed charitas, quæ operit multitudinem peccatorum, non refugit, imò sestinat, de erranti-

bus

418 Dissert. I. S VIII. Documenta ex Gallico bus ovibus protinus admonere pastorem. Ignoscat illis Deus, non quidem nescientibus, sed maxime omnium scientibus, quid faciunt; dum Sanctæ Sedi palàm illudunt. Post acceptas à Præposito Generali geminas litteras, qua-PINB rum alterà de ultimarum Sanctitatis Vestræ litterarum veritate certiores illos faciebat, publicè Regalistarum & aliorum quorum cumque ad ipfos accedentium Confessio-C nes excipere pergunt, quod à testibus fide dignissimis, iplo fi Sanctissimo Corporis Christi die, alijsque visum, & conf firmatum est. Sperant scilicet, ob regionum longinquita-Posto tem, & pertimefeentibus omnibus, qui veritatis conscij funt, ipforum iram, & in aula Christianissimi Regis favorem, quæ illic notoria funt, usque ad Sanctitatem Vestram non perventura. Toleranda fortafsis videretur temeritas, si volentibus tantum noceret, si solos Regalistas jam excommunicationis vinculis innexos, hujufmodi Confessarij solverent, aut verius arctius constringerent, seipsos eildem vinculis innodantes: si cæci cæcostantum in soveam traherent: sed quod omnem crudelitatem superat, in ruinam, vel invitæ trahuntur animæ. Rector Collegij nomine Espagnac, qui , ut accepi, de præstito Regalistis auxilio & confilio, innocens apud Sanctam Sedem videri voluit, ipsos ad celebranda publice solemnitérque divina officia, paucis post scriptas suas Apologeticas litteras diebus, hoc est in festo Sancti Xaverij, suam in Ecclesiam admilie, & ad Confessionem, sibi aut suis faciendam, non solum ultro venientes, etiamnum excipit, verum refugientes militum metu adıgir: quod, quam fincera fuerit ejus excufacio, declarar. Isest, Pater Sanctissime, deplorandus Ecclesia Apamiensis status; cui nisi citissimo præsidio, à Vestra Sancti-

UNIVERSITÄTS BIBLIOTHEK PADERBORN

419

tate succurratur, qua possit ratione integram ruinam vitare, non video. Hactenus enim venturi à Sancta Sede auxilii spes labantes sustentabat: sed jam plerique Sanctitatis Vestræ longanimitatem, salutem non arbitrantes, & insipientium errore traducti, excidunt à propria firmitate. Moveant, obsecro, Paterna Sanctitatis Vestræ viscera, non Beneficiorum, aut bonorum temporalium rapina, nec carceres, nec exilia, quæ patimur: (pretiofa Dei munera funt ista) sed parvuli petentes panem, nec habentes qui frangat; sed oves, quas olim regebant pastores ad vitam præduces, nunc perdunt & mactant lupi voraces; sed fideles, quiaut Sacramentis carent, aut ea à Ministris accipere coguntur, quos Sanctitatis Vestræ litteræ, omni potestate destitutos declarârunt. Qui Ecclesiæ causam impugnant, non aliud, quod saltem justitiæ rationisque umbram præse ferat, ostendunt, quam Sanctitatis Vestræ litteras, Rescripta, esse privata, consolationi nostræ indulta, non sententias judiciarias, quibus necessariò sit parendum. Cæterum, altum in tanta rerum perturbatione filentium, non kve indicium este, Sanctitatem Vestram, earum rationum momentis, quas exhibent impressa nuper conventûs Episcoporum acta, eo perductam, ur ea, quæ geruntur dislimulando, fignificet, se non justa quidem, sed toleranda tamen judicare.

Intret ergo, Beatissime Pater, in conspectu Vestro, gemitus compeditorum: nec dicant inimici nostri, prævaluimus adversus eos. Exurgat, obsecro, Sanctitas Vestra, & judicet causam nostram: reddat vicinis nostris septuplum in sinu corum, vindicet sanguinem animarum, qui essussest, imò qui & in dies magis essunditur. Apprehendat arma & scutum, & exurgat in adjutorium nobis. Essunditure

Ggg d

